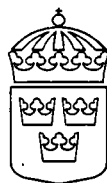

Justitieutskottets yttrande

1990/91:JuU1y

Regeringens behandling av riksdagens skrivelser

1990/91
JuU1y

Till konstitutionsutskottet

Inledning

I skrivelse 1990/91:15 lämnar regeringen en redovisning av de beslut den fattat med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar regeringsbeslut under tiden den 1 oktober 1989 till den 30 juni 1990. Skrivelsen har hänvisats till konstitutionsutskottet.

Konstitutionsutskottet har berett övriga utskott tillfälle att yttra sig i ärendet.

Saken föranleder följande yttrande från justitieutskottet.

Utskottet

I skrivelsen redovisas — såvitt är av omedelbart intresse för justitieutskottet — regeringens åtgärder med anledning av 29 riksdagsskrivelser som avlämnats till regeringen med anledning av beslut som fattats av 1989/90 års riksmöte och som faller inom justitieutskottets beredningsområde. Av skrivelserna var sju inte slutbehandlade. Härutöver redovisas regeringens åtgärder med anledning av sju riksdagsskrivelser — likaledes inom justitieutskottets beredningsområde — där beslut fattats under tidigare riksmöten. Härav var fem ännu inte slutbehandlade.

Utskottet har gjort en genomgång av de åtgärder regeringen vidtagit innan skrivelserna ansetts slutbehandlade, och utskottet har inte funnit anledning till yttrande i denna del; dock vill utskottet anmärka att två skrivelser (rskr. 1989/90:155 och 1989/90:212) angetts vara slutbehandlade trots att det av regeringens redogörelse för ärendenas handläggning framgår att så inte är fallet. Vidare har en skrivelse (rskr. 1989/90:311) uppgetts alltjämt vara under beredning trots att regeringen redan i juni 1990 vidtog de åtgärder som krävdes med anledning av riksdagens beslut.

Utskottet har också granskat regeringens åtgärder med anledning av de riksdagsskrivelser som ännu inte slutbehandlats. Granskningen föranleder följande yttrande från utskottets sida.

I skrivelserna (rskr. 1986/87:46 och 1989/90:107) tas upp vissa frågor rörande sexualbrott. I ett betänkande år 1986 (JuU 1986/87:3) påtalade

utskottet med anledning av en motion som remissbehandlats att det vid en jämförelse mellan 6 kap. 5 § andra stycket brottsbalken (BrB) och 6 kap. 6 § BrB framgick att det föreskrivs lindrigare straff för sexuell umgänge med ett syskon som är under 15 år (fängelse högst två år) än med andra barn under 15 år (fängelse högst fyra år). Utskottet fann att det saknades skäl att ha en sådan skillnad i fråga om straffmaximum för de båda brotten och att det rådande förhållandet borde rättas till. Det ankom enligt utskottet på regeringen att utarbeta och förelägga riksdagen ett förslag till erforderlig lagändring. Vad utskottet sålunda uttalat gav riksdagen som sin mening regeringen till känna (rskr. 1986/87:46).

Denna lagstiftningsfråga har därefter behandlats i en departementspromemoria (Ds 1989:6) Sexuella övergrepp mot barn m.m. som har remissbehandlats.

I ett ärende år 1989 (1989/90:JuU16) behandlade utskottet en fråga om tillämpligheten av bestämmelsen om sexuell utnyttjande (6 kap. 3 § BrB). Ärendet föranleddes av en motion där det förordades en lagändring som innebar att det skulle vara straffbart för en skötare att ha sexuell umgänge med en psykiskt sjuk person som vistas på sjukhus där skötaren arbetar. Bakgrunden var en dom i vilken högsta domstolen frikände en skötare från ansvar för en sådan handling i ett läge där högsta domstolen funnit att utredningen i målet inte visade annat än att det var kvinnan som utan någon aktiv påverkan från mannens sida tagit initiativet till samlagen. Skötaren kunde därmed inte sägas ha *förmått* kvinnan till sexuell umgänge.

Utskottet, som hänvisade till att den i motionen aktualiserade frågan behandlats i den nyssnämnda departementspromemorian (Ds 1989:6) Sexuella övergrepp mot barn m.m. som hade remissbehandlats, ansåg att mycket talade för att en lagändring borde komma till stånd i den riktning som föreslogs i promemorian och som innebar att det straffbara området skulle utvidgas i enlighet med motionens intentioner. Utskottet fann vidare att det var angeläget att ett förslag så snart som möjligt lades fram för riksdagen. Vad utskottet sålunda uttalat gav riksdagen som sin mening regeringen till känna (rskr. 1989/90:107).

Utskottet kan således nu konstatera att de lagstiftningsfrågor som utskottet i de båda här behandlade ärendena aktualiserat har beretts i justitiedepartementet. Mot den bakgrunden och med hänvisning inte minst till att fyra år förflutit sedan det ena ärendet aktualiserades vill utskottet för sin del framhålla att det är angeläget att ett förslag snarast läggs fram för riksdagen.

Justitieukskottet förordar att konstitutionsutskottet föreslår riksdagen att som sin mening ge regeringen till känna vad justitieukskottet nu anfört.

Stockholm den 5 december 1990

Britta Bjelle

Närvarande: Britta Bjelle (fp), Lars-Erik Lövdén (s), Jerry Martinger (m), Birthe Sörestedt (s), Ingbritt Irhammar (c), Göran Magnusson (s), Eva Johansson (s), Björn Ericson (s), Göran Ericsson (m), Lars Sundin (fp), Sigrid Bolkéus (s), Birgit Henriksson (m) och Alf Eriksson (s).

